



ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Hradec Králové

Inspekční zpráva

Mateřská škola, Neděliště

J. Košťála 70, 503 12 Neděliště

Identifikátor zařízení: 600 088 251

Zřizovatel: Obec Neděliště, Neděliště 30, 503 12 Všestary

Školský úřad Hradec Králové, Milady Horákové 504, 500 06 Hradec Králové

Termín konání orientační inspekce: 24. - 25. října 2000

Čj.	096 188/00-1004
Signatura	oi1au103

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola Neděliště je jednotřídní předškolní zařízení zajišťující celodenní provoz. K termínu 24. října 2000 bylo zapsáno 20 dětí. Část dětí dojíždí do mateřské školy z Hradce Králové a z dalších obcí v okolí. Pedagogické pracovnice zabezpečují dovážení dětí z Hradce Králové a ze Světí včetně odvozu. Z ostatních obcí dojíždějí děti individuálně v doprovodu rodičů. Součástí mateřské školy je školní jídelna.

Orientační inspekce byla zaměřena na hodnocení kvality vzdělávacích činností probíhajících v budově pod vedením obou pedagogických pracovnic.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené a spontánní činnosti

Plánování vzdělávací činnosti vychází z Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy (schváleno MŠ ČR pod č.j. 33 483 /83-201) a z jeho modifikace časově tematických plánů. Tyto dokumenty jsou upraveny a aktualizovány podle potřeb školy. Výchozím cílem školy je rozvíjet dětskou osobnost po stránce duševní i fyzické s přihlédnutím co nejvíce k individuálním potřebám dětí. Plánování navazuje na stanovené zaměření a podmínky školy. Vzdělávací program je rozdělen na pět částí po dvou měsících. Každý tento blok vychází z důležitého dění v přírodě a má vytyčeny dílčí úkoly k plnění. Úvodní seznámení s námětem plní dramatizovaná hra se zapojením dětí. Prostřednictvím týdenních plánů jsou konkretizovány úkoly a cíle jednotlivých složek vzdělávací činnosti. Všechny složky jsou zahrnuty rovnoměrně v provázaných celcích, jsou respektovány věkové zvláštnosti a individuální schopnosti dětí, vždy je kvalitně stanoven výchovně vzdělávací cíl pro řízené i spontánní činnosti. Individuální programy jsou rámcově zpracovány pro děti s odloženou školní docházkou. V týdenních plánech učitelky dále promýšlejí pedagogické zaměření a cíle, které vyžadují hlubší zaměření a procvičování vzhledem k dosahovaným výsledkům a dovednostem některých dětí. Činnost zájmových kroužků s výtvarným a hudebním zaměřením probíhá také koncepčně podle plánu.

Obě učitelky se na práci připravují ve vzájemné návaznosti. Cíle výchovně vzdělávací práce odpovídají současným trendům. Zpětná vazba je dokladována písemnými zápisy o jednotlivých činnostech v týdenních plánech a v přehledu výchovné práce. Jejich kvalita má velmi dobrou vypovídající hodnotu. Celkový systém plánování je plně funkční, integrace do celků využívá přirozené logické souvislosti, stanoví příčiny a následky. Prostřednictvím podrobně vedených pedagogických záznamů a diagnostických listů je zaznamenáván rozvoj osobnosti dětí po dobu docházky do mateřské školy.

Pedagogickou práci zajišťují dvě učitelky mateřské školy s požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilostí. Jsou zaměstnány na plné pracovní úvazky. Struktura rozpisu hodin přímé vyučovací povinnosti pedagogických pracovnic nepokrývá zcela zajištění provozu předškolního zařízení. Přímou práci s dětmi zahajuje každodenně provozní pracovnice - školnice, která s dětmi pracuje do příjezdu učitelky na ranní službu. Učitelka zároveň zajišťuje svoz dětí do mateřské školy z Hradce Králové a ze Světí. Toto řešení je v rozporu s § 10 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 35/1992 Sb., o mateřských školách, neboť za bezpečnost dětí neodpovídá pedagogická pracovnice mateřské školy. Rozvrhy pracovní doby obou učitelek vytvářejí i efektivní prostor pro zařazování nadstandardní péče umožňující rozvoj nadání a talentu dětí v oblasti výtvarné a hudební. Při souběžném působení obou pedagogických pracovnic probíhají 1x týdně kroužky výtvarné a hudební výchovy.

Budova byla projektována pro dvoutřídní mateřskou školu. Vzhledem k současnému počtu dětí je provozována jedna třída, ale pro realizaci výchovně vzdělávacího programu jsou účelně využívány všechny místnosti. V přízemí je šatna dětí, školní kuchyň s jídelnou, pracovní výtvarného kroužku. Herna, tělocvična, ložnice, ředitelna, kabinet a sociální zařízení jsou situovány v prvním poschodí. Všechny místnosti jsou účelně vybaveny a poskytují podnětné prostředí pro realizaci programu předškolní výchovy. Vybavení učebními pomůckami, hračkami, herními koutky pro námětové a konstruktivní hry, audiovizuální technikou, rozmanitým materiálem pro výtvarné a pracovní činnosti, tělovýchovným zařízením, hudebními nástroji, dětskou a odbornou literaturou poskytují podnětnou nabídku pro plnění programu předškolní výchovy. Celková úroveň prostředí mateřské školy je nejen podnětná, ale má i výrazný ráz estetického citění. Učitelky podporují rozvoj tvořivosti dětí, výrobky a výtvarné práce dětí zdobí prostory školy.

Rozvrh činností v průběhu dne je v souladu se zásadami psychohygieny dítěte předškolního věku. Tříhodinový interval mezi jídly je respektován, děti tráví dostatečný čas při pobytu venku v návaznosti na podmínky počasí. Náležitá pozornost je věnována pravidelnému příjmu tekutin v průběhu dne. Zohledňování individuální potřeby spánku není realizováno vzhledem k prostorovým podmínkám školy. Oddělená ložnice neumožňuje zařazovat náhradní činnosti pro děti s kratší délkou odpočinku. Učitelky vyváženě zařazují spontánní, řízené činnosti a pohybové aktivity, respektují dominantní úlohu dětské hry. V průběhu části řízených činností byla časová náročnost i částečně nepřiměřená věku některých dětí, schopnosti jejich koncentrace.

Zvolené formy a metody práce při sledovaných spontánních a řízených činnostech odpovídaly podmínkám školy a věkovému složení dětí. Děti získávaly poznatky prostřednictvím prožitku, využitím metodických postupů smyslové výchovy, tvořivé dramatiky. Ve výchovném působení byla zjevná cílevědomost, volba promyšlených postupů se záměrem neustále navazovat na předchozí zkušenosti dětí, dále je rozvíjet a prohlubovat vhodně volenými podněty a problémovými situacemi předškolního vzdělávání. Učitelky plně využily příležitost pro individuální a skupinovou práci. Optimálně byl využit dostatek prostoru pro respektování individuálních zvláštností a potřeb jednotlivých dětí. Děti spontánně reagovaly a se zájmem vítaly řízenou činnost, kterou zjevně vnímaly jako hru a zábavu.

Cíleně byly navozovány situace, které vedly děti k aktivnímu myšlení a emočnímu prožívání. Učitelky podporují u dětí rozvoj fantazie, tvořivosti a kreativního myšlení. Promyšlená a plánovaná organizace všech sledovaných činností, vedení pedagogického procesu s kontinuitou ve smyslu předchozí i navazující činnosti, důsledné respektování metodických a didaktických aspektů byly na mimořádně vysoké úrovni. Dětem byla umožněna vlastní volba činnosti s respektováním jejich osobnosti a zájmů. Učitelky vytvářejí příkladné podmínky pro herní aktivity dětí a respektují její dominantní úlohu. Děti mají možnost dokončit činnost, učitelky jim nechávají dostatek času k rozvíjení hry i po několik dní.

Ve všech sledovaných činnostech učitelky používaly citlivě a s vysokou profesionalitou motivační prvky se záměrem co nejvíce přiblížit dětem nové zkušenosti a poznatky s ohledem na jejich věk a individualitu. Hodnocení bylo prováděno individuálně, přirozenou formou, mělo charakter zpětné vazby se záměrem upozornit dítě na pokrok a ocenit jeho snahu. Obě učitelky vycházejí z důkladné znalosti individuálních zvláštností dětí. Vedou děti ke zdůvodňování svého chování, umění vyslechnout názor druhého, najít společné řešení vzniklé situace. Posilují také jejich sebedůvěru zejména v souvislosti s jejich vstupem do školy.

Klidná atmosféra a vstřícná komunikace učitelek přispívají k tomu, že veškeré činnosti probíhají přirozeně za aktivního soustředění a spoluúčasti dětí. Součástí pěkných vztahů mezi nimi je zájem o problémy druhého. Je pěstována schopnost vcítit se, pochopit jednání

a přiměřeně reagovat. Tento postup se kladně odráží v kázni dětí. Úroveň mravních návyků je příkladná. Děti jsou cílevědomě vedeny ke spolupráci a k samostatnému rozhodování v záměrně k tomuto účelu vytvářených modelových situacích. Učitelky mají partnerský vztah k dětem. Děti naopak vědí, že každé jejich sdělení je vnímáno a akceptováno.

Děti jsou vedeny ke spolupráci a vzájemné toleranci. Jsou podněcovány k aktivní komunikaci rozmanitými formami, například prostřednictvím problémových otázek, samostatným vyvozováním poznatků, odhalováním příčinných souvislostí mezi sledovanými jevy. Obě učitelky mají partnerský, laskavý a vstřícný přístup k dětem. Individuální a spontánní projevy dětí jsou vnímány s taktem a pochopením. Jsou podnětem pro lepší znalost osobnosti dítěte a jeho další rozvoj.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Řízené a spontánní činnosti jsou prováděny s vysokou mírou profesionality a jejich hodnocení je ve všech sledovaných jevech shodné. Vynikající úroveň má plánování a příprava, která vychází z kvalitně stanovených cílů, promyšlených a pečlivě vybraných prostředků volených na základě současných trendů předškolního vzdělávání. Podmínky personální, materiální a psychohygienické jsou hodnoceny velmi dobře. Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti mají vynikající úroveň, stejně tak jako motivace a hodnocení, interakce a komunikace. Na základě zjištění jsou spontánní a řízené činnosti hodnoceny stupněm vynikající.

Celkově je kvalita vzdělávací činnosti hodnocena jako vynikající.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou podchyceny v materiálu Dlouhodobý výhled mateřské školy, zpracovaný v roce 1999. Sledují dlouhodobé cíle v oblasti výchovné a materiální. Hlavní prioritou je zajistit naplněnost mateřské školy i v dalších letech a poskytovat nadále předškolní výchovu i pro děti z okolních obcí.

Zaměření a konkretizace úkolů je rozpracováno v Plánu výchovné práce pro školní rok 2000/20001. Tvoří funkční dokument pro jednotřídní mateřskou školu. Poskytuje základní údaje o škole, pracovní dobu pracovníků mateřské školy, charakteristiku mateřské školy po stránce výchovné. Přehled cílů se vztahuje na oblast psychohygieny, výchovně vzdělávací program školy. V plánu jsou konkretizovány formy plnění úkolů, řídicí a kontrolní činnost ředitelky, spolupráce školy s rodiči a veřejností. Součástí není oblast dalšího vzdělávání učitelek a materiálního zabezpečení výchovně vzdělávacího procesu. Plán byl projednán počátkem školního roku se zaměstnanci školy. S jeho obsahem byl seznámen zřizovatel, školský úřad a rodičovská veřejnost.

Systém plánování zahrnuje i strukturu krátkodobých cílů, které jsou součástí Plánu práce ředitelky školy. Zpětná vazba plnění úkolů a cílů je prováděna. Hodnocení školního roku 1999/2000 obsahuje analýzu a konkretizaci závěrů pro nadcházející školní rok.

Organizování

Ředitelka působí ve funkci v této mateřské škole od roku 1999. Zkušenosti s vedením předškolního zařízení má i z předchozích let. Veškerá dokumentace školy je zpracována stručně, přehledně, je funkční a promyšlená. Některé doplňující doklady jsou vedeny na vlastních, pečlivě připravených tiskopisech. Odpovědnost všech pracovníků za jednotlivé úseky je obsažena v dokumentech veřejně přístupných. Obsahuje konkrétně stanovené úkoly, které vyplývají z jednotlivých kompetencí. Organizační struktura umožňuje ředitelce účinné řízení školy. Negativním zjištěním v organizaci je neuzavření pracovní smlouvy pro školnici na funkci pedagogického pracovníka školy při zajišťování bezpečnosti dětí do příjezdu učitelek na ranní službu.

Dokument Vnitřní řád mateřské školy zahrnuje pravidla pro přijímání dětí s odkazem na vyhlášku MŠMT ČR č. 35/1992 Sb., o mateřských školách. Velmi podrobně poskytuje rodičům informace o organizaci provozu, dopravy a předávání dětí s ohledem na zajištění jejich bezpečnosti. Poskytuje informace o programu školy a formách spolupráce s rodiči. Nezahrnuje sdělení o případném ukončení docházky dítěte do mateřské školy, jak vyplývá z výše jmenované vyhlášky. Dokument Rozvrh činností během dne stanoví podmínky, za jakých je možné přizpůsobit rozvrh činností potřebám dětí. Pevně stanovena je pouze doba stravování a dodržení časových intervalů mezi jednotlivými jídly.

V kontrolované dokumentaci (evidence dětí a personální dokumentace) dle § 45b odst.1 písm. a) a c) zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů nebyly zjištěny nedostatky. Ochrana dat před zneužitím byla zajištěna.

Informační systém ve vztahu k zaměstnancům školy je funkční. Především prostřednictvím denních kontaktů, pedagogických rad a písemných informací je zajišťován přístup k jednotlivým pokynům a sdělením. Zápisy z pedagogických rad dokladují projednávání pedagogické a organizačně-provozní problematiky.

Aktuální informace pro rodiče jsou na nástěnce v šatně. Týkají se především akcí školy, článků s výchovnou tematikou, vzkazy apod. Rodiče mají možnost spolupodílet se na tvorbě aktivit, je jim umožněn přístup do třídy. Poradenská činnost je zajišťována individuálně s rodiči podle potřeby, zpravidla u dětí, které mají navrhován odklad školní docházky. Škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Dává doporučení k logopedickému, případně na jiná odborná a lékařská vyšetření. Některé akce školy jsou pořádány částečně i za přímé podpory a přítomnosti rodičů. Činnost je plánována v ročním plánu a je dostatečně pestrá a bohatá. Některé akce mají vztah k historii obce a vytvářejí v dětech pocit sounáležitosti přiměřenou a přitažlivou formou.

Škola je přímo existenčně závislá na dobré prezentaci svého jména v okolí. To se zpětně odráží i na kvalitě její práce. V obci je dobrá spolupráce s místními obyvateli a právě v této oblasti vidí ředitelka další možnosti ke zviditelnění školy na veřejnosti. Jedním z řešení je rozšíření dovážení dětí z nedalekého Hradce Králové (využití okolní přírody).

Vedení a motivování pracovníků

Učitelky mají velký zájem o další vzdělávání. Ředitelka využívá ke své práci aktuální poznatky a neustále inovuje způsob řízení o nové metody. Vytváří podmínky pro další vzdělávání, což je dokladováno i vysokou četností získaných osvědčení u obou pracovníků. V zájmu získávání dalších poznatků a podnětů pro svoji práci dokonce obě pedagogické pracovníce počítají s možností samofinancování některých školení či seminářů, protože finanční rozpočet školy je pro tuto oblast nízký. Získané zkušenosti mezi sebou konzultují a uplatňují v přímé pedagogické práci. Ředitelka se snaží přivést učitelku k zamyšlení nad konkrétní situací, rozebrat možnosti zlepšení či rozvinutí dané problematiky. Vytváří atmosféru vzájemné

spolupráce a vstřícných vztahů. Každodenního kontaktu s možností stálého sledování pedagogické práce využívá k případným konzultacím o vzniklé problematice. Všechny pracovnice školy příkladně spolupracují a veškeré dění školy je podřízeno potřebám dětí.

Kontrolní mechanismy

Formy kontrolní a hospitační činnosti jsou součástí plánu výchovné práce pro školní rok 2000/2001. Zároveň je v nich vytvořen časový plán s konkretizací vytčených cílů. Kontrolní systém zachycuje sledování a vyhodnocování výsledků v oblasti pedagogické práce a provozních záležitostí školy. Jednotlivé kontroly jsou dokladovány kvalitními zápisy s náležitou formální a věcnou vypovídající hodnotou. Závěry jsou projednávány a potvrzovány podpisy zaměstnanců. Svým obsahem velmi pozitivně přispívají ke zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu a pedagogické práce.

Hodnocení kvality řízení

Plánování je hodnoceno jako velmi funkční, má velmi dobrou úroveň. Organizační struktura umožňuje ředitelce kvalitní a účinné řízení školy. Celkově promyšlený a pečlivě zpracovaný systém má logickou provázanost. Na odpovídající úrovni není zajištěna bezpečnost při ranním scházení dětí do mateřské školy. Organizování je hodnoceno jako velmi dobré. Vynikající úroveň mají oblasti vedení a motivování pracovníků a kontrolních mechanismů. Systém řízení je účelný a vede k výrazně efektivním výsledkům v předškolní výchově.

Celkově je kvalita řízení hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Podkladová inspekční dokumentace mateřské školy, dotazník pro ředitele před inspekcí, přehled o počtu dětí,
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 676/20 ze dne 1. 6. 2000,
- Dlouhodobý výhled mateřské školy (leden 1999),
- Plán výchovné práce pro mateřskou školu ve školním roce 2000/2001,
- Hodnocení školního roku 1999/2000,
- Vnitřní řád mateřské školy bez udání data,
- rozvrh činností během dne na mateřské škole bez udání data,
- personální dokumentace pedagogických pracovníků a školnice,
- pracovní povinnosti ředitelky, učitelky a školnice (září 1999),
- Plán práce ředitelky školy ve školním roce 2000/2001,
- Vnitřní řád mateřské školy pro pracovnice bez udání data,
- rozdělení dalších povinností ve škole s platností od 6. 10. 1999,
- pracovní doba pracovníků mateřské školy ve školním roce 2000/2001,
- zápisy z pedagogických rad za školní rok 1999/2000 a 2000/2001,
- záznamy z hospitační činnosti za školní rok 2000/2001,

- záznamy o kontrole ve školním roce 1999/2000 a 2000/2001,
- zápisy ze schůzek s rodiči ve školním roce 1999/2000,
- kronika, fotoalba,
- dokumentace třídy pro školní rok 2000/2001: přehled docházky dětí, evidenční listy, přehled výchovné práce, týdenní plány, individuální plány pro děti s odkladem školní docházky, zmocnění o odvádění dětí, pedagogické záznamy a diagnostické listy.

ZÁVĚR

Učitelky systematicky a příkladným způsobem vytvářejí podmínky pro následné a velmi erudované pedagogické působení v souladu s nejnovějšími trendy předškolního vzdělávání. Veškerá činnost školy je podřízena potřebám dítěte, rozvoji jeho osobnosti. Prostorové a materiální zázemí školy velmi pozitivně ovlivňují rozvoj tvořivosti a kreativního myšlení dětí. Kvalitně zpracovaná dokumentace školy a vysoce profesně zvládnutí vzdělávací činnosti vytvářejí optimální podmínky pro další vzdělávání dětí. Systematické řízení, příkladná motivace a vedení lidí výrazně přispívají k vzrůstající úrovni pedagogické práce. Zajištění odpovídající bezpečnosti dětí v době ranního scházení vyžaduje přijetí konkrétního opatření.

V průběhu inspekce nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a ke schváleným učebním dokumentům.

Na základě provedených zjištění dosahuje mateřská škola vysoce efektivních výsledků a je celkově hodnocena stupněm velmi dobrá úroveň.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Miloslava Beránková

M. Beránková v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Mgr. Květa Maňáková

V Rychnově nad Kněžnou dne 20. listopadu 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. listopadu 2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Jana Brátová

J. Brátová v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-12-05	096 215/00-1004
Zřizovatel	2000-12-05	096 214/00-1004

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány